

засоби комп'ютерної техніки з метою вирішення різноманітних завдань управління. Занесення на електронні носії та накопичення у спеціалізованих базах даних та інформації щодо стану безпеки та охорони праці, наглядової діяльності дозволяє реалізувати принцип однократного ведення даних та їх багатоцільового використання.

Наразі найбільш розповсюдженими є інформаційні системи ІС: «Нагляд», «Травматизм», «Повідомлення», «Реєстр дозволів», «Візит». Усі вищевказані ІС використовуються центральним апаратом Держпраці України та його територіальними органами. Характерним для вищенаведених інформаційних систем є те, що в програмах відсутні функції підтримки вироблення управлінських рішень, прогнозування, експертного оцінювання та поглибленого аналізу.

Для проведення оцінки професійних ризиків необхідно здійснення постійного (систематичного) контролю показників діяльності підприємства, прогнозування динаміки змін цих показників, а також врахування інших чинників, які потенційно впливають на професійні ризики. Для вирішення цих завдань передбачається створення інформаційної системи моніторингу, яка дозволить автоматизувати процес аналізу початкових даних і розрахунку прогнозу.

Висновок: Упередження виникнення професійних небезпек на робочих місцях – основна мета управління ризиками у сфері безпеки та охорони праці. Для забезпечення ефективного управління системою безпеки та охорони праці необхідно належне інформаційне забезпечення. Такі системи в процесі функціонування збирають та накопичують дані (про виробничий травматизм, професійну захворюваність, умови праці) та можуть бути використані як початкові дані для оцінювання професійного ризику та подальшого розроблення профілактичних заходів.

Література:

1. Про схвалення Концепції реформування системи управління охороною праці в Україні та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 р. № 989-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/989-2018-%D1%80?lang=ru#Text> (дата звернення: 03.09.2021).

2. Kruzhylo O., Volodchenkova N., Maystrenko V., Bolibruxh B., Kalinchyk V., Zakora A., Feshchenko A., Yeremenko S. (2021). Mathematical modelling of professional risk at Ukrainian metallurgical industry enterprises. Journal of Achievements in Materials and Manufacturing Engineering; 108 (1): 35–41 URL: <https://journalamme.org/resources/html/article/details?id=224392> (дата звернення: 03.09.2021).

3. Посібник з оцінки ризиків на робочому місці. Люксембург: Бюро офіційних публікацій Європейських Співтовариств. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/ed_dialogue/lab_admin/documents/projectdocumentation/wcms_650135.pdf

ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ «БЕЗПЕКОЗНАВСТВО»

Кудря О. В.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка
pnu21@gmail.com*

Освітній компонент «Безпекознавство» займає важливе місце у підготовці фахівців за освітнім ступенем «бакалавр», має певну специфіку, що пов'язана із переліком спеціальностей, за якими навчаються студенти у виші. Це передбачає розкриття проблематики безпекознавства за конкретними галузями.

Питання викладання у вищих навчальних закладах безпекознавства як навчальної дисципліни розглядають у працях С. Дембіцька, Є. Желібо, Л. Земелева, В. Кондель, І.Сагайдак. Проблеми формування у студентської молоді елементів культури безпечної життєдіяльності розглядають у своїх роботах Ж. Гушак, О. Запорожець, С. Ісаєв та ін.

Метою статі є аналіз особливостей вивчення студентами факультету фізичного виховання освітнього компоненту «Безпекознавство». На факультеті фізичного виховання ПНПУ імені В.Г. Короленка у 2021/22 навчальному році дисципліну «Безпекознавство» опановують студенти спеціальностей 014 Середня освіта (Фізична культура) та 017 Фізична культура і спорт. Навчальна дисципліна «Безпекознавство» займає провідне місце у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, оскільки є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук з математики, хімії, фізики, біології, основ здоров'я, психології, фізичного виховання. Програмою даної дисципліни передбачено опанування студентами факультету фізичного виховання двох змістових модулів. Щодо першого змістового модуля «Безпека життєдіяльності», то він включає ряд тем, зокрема: теоретичні основи безпеки життєдіяльності; ризик-орієнтований підхід для оцінки виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій; природні небезпеки середовища життєдіяльності; техногенні небезпеки середовища життєдіяльності; соціальні небезпеки; виробнича гігієна; електробезпека; пожежна профілактика. В умовах сьогодення актуальним є розгляд питань щодо існуючих небезпек для життя людини під час воєнних дій та вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту [1; 2]. Другий змістовий модуль «Безпекознавство у галузі» включає теми, що передбачають ознайомлення студентів із: загальними положеннями правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту; загальною нормативно-правовою базою закладів загальної середньої освіти та позашкільних закладів спортивного спрямування; нормативно-правовим забезпеченням діяльності вчителя фізичної культури, документацією з техніки безпеки; нормативно-правовим забезпеченням діяльності тренера; застосуванням засобів та методів профілактики дитячого травматизму у процесі фізкультурно-спортивної діяльності.

Таким чином, специфіка вивчення безпекознавства студентами факультету фізичного виховання є підґрунтям для таких результатів навчання з дисципліни: визначати важливість дотримання вимог безпеки до місць проведення занять з фізичної культури і спорту та під час фізкультурно-спортивної діяльності; застосовувати норми права та морально-етичні норми у професійній діяльності, використовувати засоби та методи профілактики дитячого травматизму у процесі фізкультурно-спортивної діяльності; володіти підходами і методами організації навчально-виховного процесу у навчальному закладі з урахуванням власних здібностей, уподобань та інтересів молоді.

Список літературних джерел:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань цивільного захисту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2081-20/>
2. Базові правила безпеки під час війни. URL: <https://rozvytok-osvity.te.ua/bazovi-pravyla-bezpeky-pid-chas-viyny/>